
Североатлантически договор

Северноатлантически договор

Ратифициран със закон, приет от 39-ото НС на 18.03.2004 г. - ДВ, бр. 22 от 18.03.2004 г.
Издаден от Министерството на външните работи, обн., ДВ, бр. 22 от 18.03.2004 г., в сила от 29.03.2004 г.

Вашингтон, 4 април 1949 г.

Страните по настоящия Договор потвърждават своята вяра в целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации и желанието си да живеят в мир с всички народи и правителства,

Решени да защитават свободата на своите народи, тяхното общо наследство и цивилизация, които се основават на принципите на демокрацията, свободата на личността и върховенството на закона,

В стремежа си да съдействат за повишаването на стабилността и благоденствието в Северноатлантическата зона,

Решени да обединят усилията си за колективна отбрана и за запазването на мира и сигурността, сключват настоящия Северноатлантически договор:

Член 1

Страните по Договора се задължават в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации да уреждат всеки международен спор, в който могат да се окажат въвлечени, с мирни средства и по начин, който да не застрашава международния мир, сигурност и справедливост, и да се въздържат в международните си отношения от заплахата със сила или употреба на сила по какъвто и да е начин, несъвместим с целите на Организацията на обединените нации.

Член 2

Страните по Договора ще допринасят за по-нататъшното развитие на международни отношения, насочени към мир и приятелство, като укрепват своите свободни институции, осигуряват по-добро разбиране на принципите, на които се основават тези институции, и като съдействат за повишаване на стабилността и благоденствието. Те ще се стремят да не влизат във взаимен конфликт при осъществяването на своята международна икономическа политика и ще насърчават икономическото сътрудничество както между отделни, така и между всички страни по Договора.

Член 3

За по-ефективно постигане на целите на настоящия Договор страните по него, поотделно и съвместно, като развиват непрекъснато и ефективно собствените си възможности и си оказват взаимна помощ, ще поддържат и развиват своите индивидуални и колективни способности да се противопоставят на въоръжено нападение.

Член 4

Страните по Договора ще се консултират съвместно всеки път, когато по мнение на някоя от тях е възникнала заплаха за териториалната цялост, политическата независимост или сигурността на която и да е от тях.

Член 5

Страните по Договора се договарят, че въоръжено нападение, предприето срещу една или повече от тях, в Европа или в Северна Америка, ще се разглежда като нападение срещу всички тях, вследствие на което те се договарят, че в случай на такова въоръжено нападение всяка от тях, упражнявайки правото си на индивидуална или колективна самоотбрана, признато в член 51 от Устава на Организацията на обединените нации, ще окаже помощ на нападателната страна или страни по Договора, като незабавно предприеме, индивидуално и съгласувано с останалите страни по Договора, такива действия, каквито смята за необходими, включително употребата на въоръжена сила, за възстановяване и поддържане на сигурността в Северноатлантическата зона.

Всяко такова въоръжено нападение и предприетите като следствие от него мерки ще бъдат незабавно доведени до знанието на Съвета за сигурност. Осъществяването на такива мерки ще бъде прекратено, след като Съветът за сигурност предприеме необходимите стъпки за възстановяване и поддържане на международния мир и сигурност.

Член 6

За целите на член 5 за въоръжено нападение срещу една или повече от страните по Договора ще се смята въоръжено нападение:

срещу територията на някоя от страните по Договора в Европа или Северна Америка, срещу Алжирските департаменти на Франция, срещу територията на Турция или срещу островите в Северноатлантическата зона на север от Тропика на рака, намиращи се под юрисдикцията на някоя от страните по Договора;

срещу въоръжените сили, кораби или самолети на някоя от страните по Договора, когато те се намират върху или над тези територии или друг район на Европа, в който от датата на влизането на Договора в сила са били разположени окупационни сили на някоя от страните по Договора, в Средиземно море или в Северноатлантическата зона на север от Тропика на рака.

Член 7

Настоящият Договор не засяга и няма да се тълкува като засягащ по какъвто и да било начин правата и задълженията, произтичащи от Устава на Организацията на обединените нации за страните по Договора, които са членки на Организацията на обединените нации, или главната отговорност на Съвета за сигурност за поддържането на международния мир и сигурност.

Член 8

Всяка страна по Договора заявява, че няма нито едно действащо международно споразумение между нея и която и да е друга страна по Договора или между нея и някоя трета държава, което да противоречи на разпоредбите на настоящия Договор, и се задължава да не поема никакви международни ангажменти, противоречащи на Договора.

Член 9

С настоящия Договор страните създават Съвет, в който ще бъде представена всяка една от тях и който ще разглежда въпроси, отнасящи се до прилагането на Договора. Съветът ще бъде организиран по такъв начин, че да може да се събира незабавно и по всяко време. Съветът ще създаде такива помощни органи, каквито могат да се окажат необходими; по-конкретно, той ще създаде незабавно комитет по отбраната, който ще препоръчва мерки за прилагането на член 3 и член 5.

Член 10

Страните по Договора могат, при единодушно съгласие, да поканят да се присъедини към

Договора всяка друга европейска държава, която е в състояние да съдейства за осъществяването на принципите на настоящия Договор и да допринася за сигурността в Северноатлантическата зона. Всяка поканена по такъв начин държава може да стане страна по Договора, като депозира документа за своето присъединяване при правителството на Съединените американски щати. Правителството на Съединените американски щати ще уведомява всяка от страните по Договора за депозирането на всеки такъв документ за присъединяване.

Член 11

Страните по Договора ще ратифицират настоящия Договор и ще изпълняват разпоредбите му в съответствие със своите конституционни процедури. Ратификационните документи ще бъдат депозирани във възможно най-кратък срок при правителството на Съединените американски щати, което ще уведомява всички останали държави, подписали Договора, за всяко едно депозиране. Договорът ще влезе в сила по отношение на ратифициралите го държави веднага след като бъдат депозирани ратификационните документи на мнозинството от подписалите го държави, включващи тези на Белгия, Канада, Франция, Люксембург, Нидерландия, Великобритания и Съединените американски щати, а по отношение на други държави ще се прилага от датата на депозиране на техните ратификационни документи.

Член 12

След изтичане на десет години от влизането на Договора в сила или по всяко време след това страните по него, ако някоя от тях поиска това, ще се консултират съвместно относно необходимостта от преразглеждане на Договора, като вземат под внимание действащите в дадения момент фактори, които засягат мира и сигурността в Северноатлантическата зона, включително универсалните и регионалните споразумения за поддържане на международния мир и сигурност, в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации.

Член 13

След изтичане на двадесет години от влизането на Договора в сила всяка от страните по Договора може да престане да бъде страна по него след изтичане на една година от датата, на която нейното известие за денонсиране на Договора е било предадено на правителството на Съединените американски щати, което ще уведомява правителствата на останалите страни по Договора за всяко депозиране на такова известие за денонсиране.

Член 14

Настоящият Договор, чиито текстове на английски и френски език имат еднаква сила, ще бъде предаден за съхранение в архивите на правителството на Съединените американски щати. Това правителство ще предостави на правителствата на другите държави, подписали Договора, надлежно заверени копия от него.